МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІОГЕОГРАФІЯ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
(код і назва спеціальності)

освітня програма Середня освіта: біологія та здоров'я людини
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

Ізмаїл – 2019

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми
_____ Граматик Н.В.
(підпис ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:
кафедрою соціальної роботи,
соціальної педагогіки та фізичної культури
протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри_____ Фурдуй С.Б.

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Голова навчально-методичної ради педагогічного факультету

_____ Пенькова С.Д.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми: **Тодоров В'ячеслав Іванович** кандидат географічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури ІДГУ.

Рецензенти програми: **Баштовенко Оксана Анатоліївна** кандидат біологічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури ІДГУ.

Русєв Іван Трифонович доктор біологічних наук, професор, замісник директора НПП «Тузловські лимани».

© Тодоров В. І., 2019
© ІДГУ, 2019

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	***Заочна***
Кількість кредитів: 3	*Лекції*:	
	20	
Модулів: 1	*Практичні заняття*:	
Загальна кількість годин: 90	*24*	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	*Лабораторні заняття:*	
	-	
Семестр: 2	*Семінарські заняття*:	
Тижневе навантаження (год.):10 - аудиторне:4 - самостійна робота:6	*Консультації:*	
	-	
	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: залік		
Мова навчання:українська	*Самостійна робота:*	
	46	

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: особливості будови, життєдіяльності, розселення та основи формування біомів рослинних і тваринних організмів.

Мета дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти комплексу наукових знань по сучасній біогеографії: про структурну організацію тваринного та рослинного світу, зогляду на пристосування до умов зовнішнього середовища, про закономірності індивідуального та історичного розвитку тварин, шляхи їх еволюції, про різноманіття, про їх роль у природі та формуванні природних біомів. Вміння аналізувати флористичні та фауністичні регіони та типи біомів.

Передумови для вивчення дисципліни – оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення професійних навчальних дисциплін.

Міждисциплінарні зв'язки ботаніка, зоологія, екологія, теорія еволюції, фітоценологія, генетика.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта: біологія та здоров'я людини».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 3.	Здатність учитися та оволодівати сучасними знаннями, критично оцінювати соціальні події і явища, прогнозування освітнього процесу.	**ПРН 6.** **ПРН 16.**	Застосовувати знання з сучасних інформаційно-комунікаційних технології *для* вирішення професійних, освітніх і наукових завдань. Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем

			автономності набуту під час навчання кваліфікацію**.**
ЗК 5.	Здатність застосовувати інтегровані науково-природничі знання у життєвих і професійних ситуаціях, творчого впровадження набутого досвіду для збереження власного здоров'я та здоров'язбереження соціуму	**ПРН 5.**	Розуміти трансдисциплінарність сучасного наукового знання; вміти використовувати зв'язки суміжних галузей для формування цілісної природничо-наукової картини світу.
ФК 2.	Здатність володіти понятійно-термінологічним апаратом, що використовується в біології та на межі предметних галузей, оперувати законами, концепціями, вченнями і теоріями біології, здоров'я людини, критично аналізувати досягнення біологічних наук, виявляти їх роль у забезпеченні сталого регіонального розвитку та людства, дотримуватися принципів науковості та інтеграції при трансляції біологічних та здоров'яцентрованих знань у площину предметної діяльності.	**ПРН 5.** **ПРН 11.** **ПРН 20.** **ПРН 25**. **ПРН 30.**	Розуміти трансдисциплінарність сучасного наукового знання; вміти використовувати зв'язки суміжних галузей для формування цілісної природничо-наукової картини світу. Знати біологічну термінологію, загальну структуру біологічної науки на основі взаємозв'язку основних її галузей для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення. Знати структурно-функціональну організацію живих систем різних рівнів організації живої природи, основні етапи ембріогенезу, фізіологічні механізми підтримання гомеостазу, класифікацію і районування угруповань організмів. Знати роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їхню роль у біосферних процесах, механізми охорони і відтворення біологічного різноманіття. Знати теоретично-концептуальні та науково-прикладні засади сталого розвитку, розкривати сутність взаємозв'язків та залежностей між природним середовищем і людиною з позиції ноосферної педагогіки.
ФК 9.	Здатність розуміти й уміти застосовувати базові знання природничих наук для пояснення будови, хімічних процесів, функції, життєдіяльності, розмноження, класифікації, походження, практичного використання живих організмів і систем усіх рівнів організації, а також враховувати закономірності поширення живих організмів та їх угруповань в просторі та часі.	**ПРН 20.** **ПРН 25**.	Знати структурно-функціональну організацію живих систем різних рівнів організації живої природи, основні етапи ембріогенезу, фізіологічні механізми підтримання гомеостазу, класифікацію і районування угруповань організмів. Знати роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їхню роль у біосферних

			процесах, механізми охорони і відтворення біологічного різноманіття.
ФК 17.	Здатність розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку людства у процесі професійної діяльності.	**ПРН 20.** **ПРН 25**. **ПРН 30.**	Знати структурно-функціональну організацію живих систем різних рівнів організації живої природи, основні етапи ембріогенезу, фізіологічні механізми підтримання гомеостазу, класифікацію і районування угруповань організмів. Знати роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їхню роль у біосферних процесах, механізми охорони і відтворення біологічного різноманіття. Знати теоретично-концептуальні та науково-прикладні засади сталого розвитку, розкривати сутність взаємозв'язків та залежностей між природним середовищем і людиною з позиції ноосферної педагогіки.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	**Результати навчання**			
	Знання	**Уміння**	**Комунікація**	**Автономність та відповідальність**
ЗК 3.		ПРН 6.		ПРН 16.
ЗК 5.		ПРН 5.		
ФК 2.	ПРН 11. ПРН 20. ПРН 25. ПРН 30.	ПРН 5.	ПРН 30.	
ФК 9.	ПРН 20. ПРН 25.			
ФК 17.	ПРН 20. ПРН 25. ПРН 30.		ПРН 30.	

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	**Назви модулів / тем**	**Кількість годин (денна форма навчання)**							**Кількість годин (заочна форма навчання)**						
		Аудиторні	Лекції	практичні	Лабораторні	Консультації	індивідуальні	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	практичні	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Предмет та історія розвитку біогеографії	4	2	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
2	Вчення М.І. Вавілова	6	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-

	про осередки походження культурних рослин.														
3	Ареалологія.	4	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
4	Біотичні регіони суходолу**.**	4	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
5	Флористичні регіони суходолу.	4	2	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
6	Фауністичні регіони суходолу	4	2	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
7	Типи біомів суходолу: тундра, широколистяні ліси**.**	4	2	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
8	Типи біомів суходолу: степ та пустеля.	4	2	2	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
9	Типи біомів суходолу: саванни, субтропічні, тропічні та вологі екваторіальні ліси.	6	2	4	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
10	Типи біомів океанів, морів та островів.	6	2	4	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-
Проміжний контроль		-	-	-	-	-	-	2		-	-	-	-	-	-
Підсумковий контроль *(для екзаменів)*		-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-
	Разом:	44	20	24	-	-	-	46	-	-	-	-	-	-	-

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. ПРЕДМЕТ ТА ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БІОГЕОГРАФІЇ. Предмет біогеографії і зв'язок з іншими науками. Головні терміни та поняття. Стислий нарис розвитку біогеографії. Завдання і практичне значення біогеографії. Значення вивчення предмету у регіональному аспекті.

Тема 2. ВЧЕННЯ М.І.ВАВІЛОВА ПРО ОСЕРЕДКИ ПОХОДЖЕННЯ КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН. Групи культурних рослин за походженням. Вчення про гомологічні ряди. Значення закону гомологічних рядів. Географічні центри походження культурних рослин та їх характеристика. Осередки одомашнення диких тварин. Класифікація культурних рослин за А.І.Купцовим.

Тема 3. АРЕАЛОГІЯ Ареал, типи ареалів. Ареал як найважливіша географічна характеристика виду. Межі ареалу та його формування. Центри виникнення. Космополіти, ендеміки, релікти. Унікальна ендемічна флора і фауна. Класифікація реліктів та поняття вікаризму. Поняття інвазій. Інвазивні види Українського подунав'я.

Тема 4. БІОТИЧНІ РЕГІОНИ СУХОДОЛУ Биотичні царства суходолу. Біотичне районування суходолу. «Генеалогічний ряд» царств від найбільш стародавніх до молодих. Тримірність хорології біомів. Біоми зон, гір, акваторій .Зонобіоми та їх особливості. Провідні компоненти біоценозу. .Оробіоми та їх особливості. Склад і висотне положення поясів в горах.

Тема 5. ФЛОРИСТИЧНІ РЕГІОНИ СУХОДОЛУ Гіпотези розповсюдження організмів. Склад флори і фауни під дією трьох основних чинників - еволюції, міграції і вимирання видів. Гіпотези, що пояснюють сучасний розподіл організмів на планеті Флористичні регіони суходолу. Флористична система регіонів, запропонована А.Л.Тахтаджяном Голарктичне царство. Бореальне підцарство. Древньосередземноморське під царство. Мадреанське, або Сонорське під царство. Палеотропічне царство. Неотропічне царство. Австралійське царство. Голантарктичне царство.

Тема 6. ФАУНІСТИЧНІ РЕГІОНИ СУХОДОЛУ Два підходи зоогеографічного районування. Встановлення меж між регіонами різного таксономічного рангу Царство Нотогея. Австралійська область та її підобласті. Царство Неогея. Неотропічна область. Царство Арктогея. Ефіопська область та її підобласті. Індо-Малайська, область та її під області. Голарктична область та її під області. Маньчжурско-Китайская область.

Тема 7. ТИПИ БІОМІВ СУХОДОЛУ: ТУНДРА, ХВОЙНІ ТА ШИРОКОЛИСТЯНІ ЛІСИ Фізико-географічна характеристика тундри. Особливості флори і фауни тундри. Біогеографічне районування тундри. Оробіоми, біоресурси і біомаса тундри. Зонобіом хвойних лісів. Зоноекотон мішаних лісів. Зонобіом широколистяних лісів. Поняття адаптації організмів. Регіональні особливості біомів Українського подунав'я.

Тема 8. ТИПИ БІОМІВ СУХОДОЛУ: СТЕП ТА ПУСТЕЛЯ Загальна характеристика біому степу. Біогеографічне районування біому степу. Загальна характеристика біому пустелі. Біогеографічне районування біому пустелі. Біоми українського Подунав'я півдня одеської області. Характеристика біоресурсів.

Тема 9. ТИПИ БІОМІВ СУХОДОЛУ: САВАНИ, СУБТРОПІЧНІ, ТРОПІЧНІ ТА ВОЛОГІ ЕКВАТОРІАЛЬНІ ЛІСИ Загальна характеристика біому саван. Біогеографічне районування біому саван. Стан біому та причини. Кліматичні показники в різних саванах. Регіональні відмінності усередині зонобіому Загальна характеристика біому субтропічних лісів. Біогеографічне районування біому субтропічних лісів. Оробіомі та біоресурси субтропічніх лісів.

Тема 10. ТИПИ БІОМІВ ОКЕАНІВ, МОРІВ ТА ОСТРОВІВ Біогеографічне районування Світового океану. Ареали морських тварин і рослин. Релікти фауни. Біологічна структура океану. Концепції біологічної структури океану. Загальна характеристика біоти океанічних островів. Біоми материкових островів. Біоми океанічних островів.

5.2. Тематика практичних занять.

Тема 1. Предмет та історія розвитку біогеографії.
Тема 2. Вчення М.І. вавілова про осередки походження культурних рослин.
Тема 3. Ареалологія.
Тема 4. Біотичні регіони суходолу**.**
Тема 5. Флористичні регіони суходолу.
Тема 6. Фауністичні регіони суходолу**.**
Тема 7. Типи біомів суходолу: тундра, широколистяні ліси**.**
Тема 8. Типи біомів суходолу: степ та пустеля.
Тема 9. Типи біомів суходолу: савання, субтропічні, тропічні та вологі екваторіальні ліси.
Тема 10. Типи біомів океанів, морів та островів.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	4	-	конспект, словник
2	Підготовка до практичних занять	8	-	конспект, протокол
3.	Підготовка до проміжного контролю	4	-	модульна контрольна робота
4.	Підготовка до підсумкового контролю	4	-	іспит
5.	Підготовка презентації	5	-	презентація
6.	Робота з Інтернет ресурсами	10	-	реферат
7.	Підготовка і написання рефератів	5	-	реферат
	Разом	46	-	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

1. Скласти картосхему екологічних груп рослин місцевості проживання.
2. Розкрити поняття космополітизму в рослинному світі. Рослини космополіти Південної Бессарабії.
3. Зробити презентацію: основні події в розвитку життя на Землі
4. Зробіть схему - опис «Ідеального континенту»
5. Скласти презентацію: Екологічні групи рослин Українського Подунав'я.
6. Скласти схему біотичних відносин Дунайського Біосферного заповідника.

Теми рефератів для самостійного опрацювання.

Реферат - короткий виклад письмово або у формі публічної доповіді вмісту книги, статті або декількох робіт, наукової праці, літератури із загальної тематики. Реферат - це самостійна учбово-дослідницька робота студента, де автор розкриває суть досліджуваної проблеми, приводить різні точки зору, а також власні погляди на неї.

Вміст матеріалу має бути логічним, виклад матеріалу носить проблемно-пошуковий характер.

Теми рефератів для самостійного опрацювання.

1. Характеристика періоду появи фрагментарних відомостей про органічний світ - до початку XVI ст.
2. Відомості про географію рослин і тварин в давніх книгах: Рамаяні, Біблії, рукописах давнього Єгипту й Китаю.
3. Давньогрецькі вчені й мислителі та відомості про рослинний і тваринний світ в їх працях. Пісні Гомера, твори Гіпократа, праці Аристотеля й Теофраста.
4. Давньоримські учені та їх праці. Кай Пліній Старший та його «Природнича історія» (в 37 книгах).
5. Арабські мислителі, їх переклади та праці. Авіцена та Аверроес.
6. Марко Поло - венеційський купець і мандрівник, автор «Книги про різноманітність світу».
7. Альберт фон Больштедт та його праці De animalibus (Про тварин), De vegetalibus et plantis (Про рослини).
8. Перші ботанічні сади та їх історія. Ботанічний сад при медичній школі в Салерно (Італія).
9. Професор Лука Гіні (Болонья, Італія) та його винаходи в гербарій справі.
10. Перші географічні карти епохи раннього середньовіччя й способи відображення різноманіття тварин і рослин.

11. Характеристика періоду нагромадження флористичних і фауністичних відомостей про органічний світ при пануванні біблійного міфу про створення всесвіту - початок XVI - кінець XVIII ст.
12. Епоха великих географічних відкриттів. Подорожі Джеймса Кука й праці природознавців його експедиції батька й сина І.Форстера й Г.Форстера. Подорожі Вітуса Берінга та праці експедиційного природознавця Г.Стеллера.
13. Академічні експедиції 1768 - 1774 рр. по дослідженню території Росії та вивченню рослинного й тваринного світу.
14. Карл Ліней та його «Система природи».
15. Праця німецького вченого К. Вільденова «Основи травознавства» (1792 р.).
16. Еволюційна теорія в працях Ч.Дарвіна.
17. Праці А.Енглера та історичний принцип в ботанічній географії.
18. О.Друде та дослідження ним флори й рослинності.
19. Т.Гекслі й еволюційний принцип зоогеографічного районування та царства Р.Ліддекера.
20. А.Уоллес та його система фауністичного районування.
21. «Зони життя» в працях Ч. Мерриама.
22. Праці Д.Алленна й «правило Аллена».
23. «Рослинність земної кулі» А. Грізебаха.
24. Характеристика періоду розробки вчення про рослинні угрупування, подальшого розвитку екологічного й історичного напрямків ботанічної географії й зоогеографії, спроби створення біогеографії як сукупності ботанічної географії й зоогеографії - з початку до середини XX ст.
25. В.Вернадський та концепція біосфери.
26. Концепція біоценозу в працях К. Мебіуса.
27. Синекологія - наука про рослинні угрупування. Брюсельський міжнародний ботанічний конгрес, 1912 р.
28. Окреслити географічні фактори різноманіття прісноводних оселищ та екосистем
29. Охарактеризувати регіональні особливості біорізноманіття України
30. Бори, субори, діброви, рамені, бучини, ольси в Україні та екологічні фактори їх зростання
31. Дати характеристику степової, лучної й болотної рослинності України
32. Окреслити науково-прикладні риси Біогеографічного районування України
33. Суть та зміст біогеографічного районування України. Характеристика біогеографічних регіонів
34. Екорегіони України та їх характеристіка
35. Екорегіони пріоритетної природоохорони
36. Біосферні резервати
37. Пан-Європейська екомережа
38. Природно-заповідний фонд України
39. Біорізноманіття й шляхи його збереження

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю. Усна або письмова перевірка вивчення навчальних матеріалів на практичних заняттях.

6.2. Форми проміжного контролю. Модульна контрольна робота

6.3. Форми підсумкового контролю. Залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюється здатність та рівень виконання студентом завдань на практичних заняттях, результати самостійної роботи з навчальною літературою, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Розкрийте суть та зміст біогеографічного районування України.
2. Розкрийте зміст праці «Система природи» Карла Ліннея.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	**70 балів** (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	**30 балів** (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	**35 балів** (поточний контроль)	**16 балів** (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація заходу або теми	5
Конспект тем для самостійного опрацювання	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання індивідуальних завдань є знання фактів, явищ. Вірне, науково достовірне їх пояснення. Оволодіння науковими термінами, поняттями, законами, методами, правилами; вміння користуватися ними при поясненні нових фактів, розв'язуванні різних питань і виконанні практичних завдань. Максимальна ясність, точність викладу думки, вміння відстоювати свої погляди, захищати їх. Знання повинні мати практичну значимість.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор), веб-сервіс Moodle.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Кукурудза Семен Ілліч. Біогеографія : Підручник для студ. геофак. /Львів. нац. ун-т. імені Івана Франка. - Львів : Видавн. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2006. – 504 с.
2. Кукурудза Семен. Біогеографія: навч.-метод. посібник / Семен Кукурудза, Наталія Блажко. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2012. – 102 с.*Інтернет-ресурси*
3. Марисова І.В. Біогеографія. Регіональний аспект: Навчальний посібник. – 2-ге вид. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. – 128 с.

4. Національна мережа біосферних резерватів ЮНЕСКО в Україні (до 40-річчя Національного комітету України з програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера») / А.Г. Загородній, П.М. Черінько, Т.В. Полторацька // Вісн. НАН України. — 2014. — № 2. — С. 55-66.
5. Червона книга України. (1994) Тваринний світ / Під ред. Щербака М.М. К.: Українська енциклопедія. 464.

Додаткові:

1. Біологія XXI століття: теорія практика, викладання: Матеріали наукової конференції. – К.: Фітосоціоцентр, 2007. – 464 с.
2. Голубець М.А. Екологічний потенціал наземних екосистем. – Львів : Поллі, 2001. – 152 с.
3. Булава Леонід Миколайович. Біогеографія. Навч. пос. - Полтава: ПДПУ, 2005. – 68 с.
4. Дудкін О.В., Єна А.В., Коржнев М.М. та ін. Оцінка і напрямки зменшення загроз біорізноманіттю України. – К. : Хімджест, 2003. – 400 с.

Електронні ресурси:

1. Міжнародна Мережа Біосферних Резерватів // Електронний ресурс. - Режим доступу: https://en.unesco.org/biosphere
2. Морські екорегіони // Електронний ресурс. - Режим доступу: http://wwf.panda.org/about_our_earth/ecoregions/about/habitat_types/selecting_marine_ecoregions/
3. Екозони// Електронний ресурс. - Режим доступу: Https://en.wikipedia.org/wiki/biogeographic_realm
4. Екорегіони суші // Електронний ресурс. - Режим доступу: http://wwf.panda.org/about_our_earth/ecoregions/maps/4
5. Прісноводні екорегіони // Електронний ресурс. - Режим доступу: http://wwf.panda.org/about_our_earth/about_freshwater/freshwater_ ecoregions/
6. Прісноводні екорегіони // Електронний ресурс. - Режим доступу: https://www.feow.org/download
7. Смарагдова мережа Європи. Етапи створення Смарагдової мережі // Електронний ресурс. - Режим доступу: https://rm.coe.int/the-emerald-network-a-tool-for-theprotection-of-european-natural-habi/168072843d
8. Структурні елементи природоохоронної мережі Натура 2000 // Електронний ресурс. - Режим доступу: https://d2ouvy59p0dg6k.cloudfront.net/downloads/factsheet_wwf_natura_2000_and_emerald_network.pdf[.
9. Сторінка новин Міністерства енергетики та захисту довкілля України: «Новим ділянкам Букових пралісів Карпат надано статус Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО» // Електронний ресурс. – Режим доступу: https://menr.gov.ua/news/31568.html